

Література:

1. Филиппова С.В. Управленческий анализ: теория и практика. Цикл “Современные управленческие технологии”. Мультимедийное учебно-методическое пособие. – Киев: АВРИО. – 2004. – 336 с.
2. Атабаева А.А. Система внутрішнього контролю як об’єкт оцінки рівня аудиторського ризику системно-орієнтованого аудиту// Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: тези доповідей / ред..кол.: М.Л.Крапивко, В.Я.Нусінов, О.М.Барановська. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. – 400 с. – С. 127–128.
3. Мельник М.В. Аудит: Учебник – М.: Экономистъ, 2004. – 282 с.
4. Андреев В. Д. Практический аудит / Справочное пособие. — М.: Экономика, 1994.

к.е.н. Мултанівська Т.В., к.е.н. Воїнова Т.С.

Харківський національний економічний університет

Напрямки вдосконалення організації контролю якості аудиту в Україні

Розвиток процесів глобалізації економіки та обрання Україною шляху європейської інтеграції не оминули й проблему відповідного реформування контрольного середовища, складовою якого є професійний незалежний аудит. Разом з тим, слід зазначити, що в Україні аудит до теперішнього часу не виконує належним чином свого призначення через відсутність механізму контролю якості аудиту з боку користувачів. В зв’язку з цим визначення напрямків вдосконалення організації контролю якості є актуальним.

Проблеми контролю якості аудиту протягом останніх років розглядалися в роботах таких провідних вчених як Білуха М. Т., Бутинець Ф. Ф., Бондар В.П., Зубілевич С. Я., Петрик О. А., Редько О. Ю., Савченко В. Я., Суха О. Р., Сухарева Л. О., Усач Б. Ф., Шевчук В. О. тощо. Проте аналіз спеціальної літератури, законодавчих актів та практичний досвід свідчать про те, що на сьогодні значне коло проблем залишається невирішеним. Зокрема, не існує відпрацьованих методик оцінювання розміру та механізму відшкодування збитків користувачів від неякісного аудиту, не визначені підходи щодо розробки внутрішніх стандартів аудиторських фірм відповідно до специфіки діяльності вітчизняних суб’єктів аудиторської діяльності.

Метою роботи є аналіз та оцінка стану нормативно-правового забезпечення, діючої практики контролю якості аудиту в Україні та розробка напрямків вдосконалення його організації.

Діючі Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики (далі – МСА) [1], як показує досвід, не забезпечують раціонального ведення аудиторського процесу вітчизняними аудиторськими фірмами оскільки орієнтовані головним чином на великі та мегавеликі аудиторські фірми, а серед вітчизняних суб’єктів аудиторської діяльності переважають середні та малі організаційні форми.

Необхідність дотримання вимог МСА, а також запровадження Аудиторською палатою України вимоги стосовно розробки та використання внутрішніх стандартів як основи внутрішнього та зовнішнього професійного контролю якості аудиту за такої ситуації потребує значних витрат з боку аудиторських фірм. При цьому ці витрати неадекватні обсягу доходів від здійснення аудиту. Крім того, більшість аудиторів не має достатнього досвіду методичної роботи й такі роботи виконуються формально, що не сприяє реалізації поставлених завдань. В зв'язку з цим заслуговують на увагу зусилля деяких аудиторських фірм щодо об'єднання фінансових ресурсів для спільного розв'язання проблеми підвищення якості аудиту [2].

На думку авторів, було б доцільним залучення до цього процесу АПУ, що дозволило б створити уніфіковану систему контролю якості аудиту типової аудиторської фірми на основі узгодження основних вимог до неї, до числа яких слід віднести й врахування узагальнених потреб користувачів фінансової звітності. Такий підхід сприятиме:

- упередженню перетворення АПУ у орган виключно зовнішнього нагляду за діяльністю суб'єктів аудиторської діяльності;
- створенню передумов для законодавчого закріплення відповідальності аудиторських фірм перед користувачами аудиту;
- зосередженню уваги аудиторських фірм (аудиторів) на практичному здійсненні контролю якості аудиту.

Література:

1. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року. / Пер. З англ. Мови О. В. Селезньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С. О. Куліков. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС»», 2006. – 1152 с.
2. Гасвська Н. «Рішення про створення Асоціації є своєчасним» // Аудитор України. – 2009. – № 11-12. – С. 58–59.

Николаєнко К. І., Голуб Ю.О.

Харківський національний економічний університет

Шляхи удосконалення аудиту розрахунків з оплати праці

Під час аудиторського процесу окрема увага аудиторами приділяється визначенню рівня аудиторського ризику. Практичне значення цього показника полягає в тому, що він дозволяє регулювати обсяг аудиторської вибірки і глибину дослідження, тобто виступає в ролі чинника, що впливає на планування, тривалість та обсяг аудиту. В умовах загострення конкуренції на вітчизняному ринку аудиторських послуг це відіграє значну роль, оскільки виникає необхідність зменшення вартості аудиторських послуг за рахунок скорочення виконуваних процедур з одночасним дотримання високих вимог щодо їх якості.